

Б. Бакула

Вандурський Вітольд

ВАНДУРСЬКИЙ Вітольд (Wandurski Witold; 08. 04. 1891, м. Лодзь, нині Польща – 1937) – польський письменник, перекладач, театральний і громадський діяч. Один із зачинателів польс. пролетар. поезії та організаторів робітн. театру. 1916–21 жив у Росії й Україні. Був засн. і реж. робітн. театру в Харкові. 1921 повернувся до Польщі, брав актив. участь у діяльності польс. КП. 1923 – співорганізатор, від 1925 – керівник і реж. аматор. театру «Сцена робітнича» у Лодзі; водночас видавець г. «Republika», від 1927 – ред. ж. «Dźwignia» (Лодзь). Також заснував робітн. театр у Берліні. Разом із В. Броневським і С.-Р. Станде видав зб. віршів «Trzy salwy» (Warszawa, 1925) – маніфест пролетар. поезії. Автор низки т. зв. сценіч. плакатів – гостросатир. агітац. політ. п'єс, написаних на основі традицій нар. ярмарк. та бурлеск. театру: «Giełda światowa», «Śmierć na gruszy» (обидві – Краків, 1923), «Gra o Herodzie» (Warszawa, 1926), «W hotelu "Imperializm"» (Moskwa, 1929); поет. зб. «Sadza i złoto» (Łódź, 1926). Через уряд. репресії 1929 емігрував до СРСР. 1929–31 – керівник польс. театру-студії «Polprat» у Києві, для якого здійснював осучаснені переробки творів польс. письменників, пов'яз. з укр. тематикою («Срібний сон Саломеї» Ю. Словацького, «Слово про Якуба Шелю» Б. Ясенського). Друкував статті в укр. пресі («Маяковський і польські поети» // «ЖР», 1931, № 7). Позбавлений 1931 кер. посад на підставі сфабрик. доносу, переїхав до Москви. Автор драми «Рабан» (поставлена 1932 у моск. театрах) – про боротьбу польс. робітників, комуністів проти бурж. режиму. Переклав деякі твори М. Гоголя, В. Маяковського, О. Блока. Укр. мовою окремі вірші В. переклали Д. Павличко, Л. Череватенко. Заарешт. 1933, помер у в'язниці 1937. Реабіліт. 1956.

Основні твори

укр. перекл. – (Вірші) // Антологія польс. поезії: У 2 т. Т. 2. К., 1979.

Рекомендована література

1. W. Filler. Na lewym torze. Teatr Witolda Wandurskiego. Warszawa, 1967;
2. H. Karwacka. Witold Wandurski. Łódź, 1968.

Бібліографічний опис:

Вандурський Вітольд / Б. Бакула// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2005. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-33079>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).